

Српска национална авио-компанија Ер Србија објавила је да је у 2019. години превезла 2,8 милиона путника и остварила нето добит од 9,5 милиона евра, оценивши годину успешном.

Ипак нето добит прошле године за скоро 30 одсто је мања него претходне, 2018. године, када је износила око 12,2 милиона евра.

Истовремено, и 2018. и 2019. године Ер Србија је књижила донације од државе у износу од 2,46 милијарди динара односно око 21 милион евра.

С обзиром да износ субвенција знатно превазилази остварену нето добит питање је у којој мери она заиста и постоји. Још ни у једној години нето добит Ер Србије није надмашила износ годишњих субвенција.

Како се наводи у напоменама уз финансијски извештај државна помоћ коју обезбеђује Република Србија је „дефинисана и треба да се обезбеди у виду новчаних давања, уз формално преузимање од стране Републике Србије наслеђених финансијских обавеза Друштва на дан 31. децембар 2013. године“.

Иначе, на позицији дугорочне обавезе наводи се да државна давања износе 7,4 милијарди динара, позивајући се на уговор Р. Србије и Етихада из 2013. године као и одлуке Владе током 2014. године.

Како се наводи у извештају Ер Србије прошле године је превезено рекордних 2,8 милиона путника, а капацитет за превоз путника, исказан као производ расположивог броја седишта и укупно пређених километара (АСК) износи 4,45 милијарди, што представља повећање за 428 милиона, у односу на претходну годину.

Посебно се истиче јако успешна година за чартер саобраћај, па је Ер Србијина фирма „Авиолет“ обавио у 2019. години 2.286 летова.

Иако је број превезених путника у односу на 2018. био већи за скоро 13 одсто, приходи од продаје су повећани за свега три одсто, на 32,7 милијарди динара, док су приходи од превоза путника у редовном саобраћају порасли за нешто мање од два одсто.

У међувремену, током 2020. године компанија се нашла на удару пандемије корона вируса и затварања или ограничавања летења у скоро целом свету.

Ипак, већ током наредног месеца Ер Србији стиже на наплату кредит из 2015. године 56,5 милиона евра увећан за годишњу каматну стопу од 6,96 одсто (која је додатно увећана за 0,1725 одсто сваког тромесечја).

Поврх тога, у јуну следеће године стиже на наплату и други кредит од 63 милиона долара увећан за исту камату.

Оба кредита је 2015. односно 2016. Ер Србија узела од Етихадових фирми ЕА Партнерс (И и ИИ) и при томе платила провизију од укупно око 7,8 милиона долара.

У оквиру мера за консолидацију пословања због короне „руководство је упутило ЕА Партнерс И и ЕА Партнерс ИИ предлог за обострано прихватљиво решење међусобних односа кроз преговоре“.

Још пре два месеца председник Србије Александар Вучић је изјавио да ће се са Етихадом преговарати о учешћу у помоћи компанији.

„Тражићемо да они дају део пара за протекла четири месеца, јер још увек не може да се лети као раније. Ми смо спремни да уђемо у Ер Србију са нашим новцем, спремни смо да извршимо докапитализацију, али нећемо одустати од даље изградње компаније“, рекао је он половином јуна.

Стручњаци истичу да би Етихад радо изашао из компаније, али и да би гледао да наплати своје власништво, па би и отплата овог кредита могла бити део преговора.

Крајем 2018. године Ер Србија је закључила још један уговор о кредиту са Етихадом у вредности од 40 милиона долара.

Кредит је у децембру ове године отплаћен у потпуности.

Према финансијским расходима, према повезаним лицима камата је износила око 128 милиона динара или преко 1,2 милион долара, што је каматна стопа од око три одсто.

Пред крај прошле године Ер Србија је узела и кредит од 20 милиона евра од Комерцијалне банке по каматној стопи од 3,75 одсто који доспева у децембру ове

године.

Захваљујући променама у рачуноводственим стандардима којима је промењен начин књижења оперативног лизинга трошкови закупа авиона су пребачени у трошкове амортизације.

„Ово је утицало на значајан раст ЕБИТДА без било какве пратеће промене економских околности“, наводи се у напоменама ревизора уз финансијски извештај.

За разлику од претходних година, овог пута ће бар буџет видети неке користи од пословања Ер Србије (уколико због кризе не буде ослобођена плаћања пореза).

Наиме, од добити пре пореза која је износила 1,3 милијарде динара компанија ће морати да плати 176 милиона динара пореза на добит, што је ефективна пореска стопа од 13,57 одсто (законски прописана је 15 одсто).

Рецимо, претходно је за добит пре пореза од скоро 1,5 милијарди динара, разрезано свега 22 милиона динара или тек 1,51 одсто оствареног профита, а све захваљујући пореским кредитима које је нагомилала компанија док је правила губитке.

Према извештају руководства предузећа, Ер Србија је у јануару и фебруару бележила раст броја превезених путника за 27 одсто (у односу на исти период прошле године), али је од марта кренула редукција саобраћаја док није и званично затворен редовни саобраћај.

Од тада су обавили 89 летова.

У извештају се наводи да је компанија рационализовала број авиона у флоти и испреговарала са најмодавцима одређене олакшице и одлагања укључујући и договоре као што су варијабилне наплате по излетеном сату уместо фиксних износа закупа.

Такође је компанија смањила и одложила капитална улагања како би сачувала ликвидност.

(Данас)